

Procedura postępowania
w razie wypadku ucznia
w Zespole Szkół nr 74 w Warszawie
Szkole Podstawowej nr 254
Ogólnokształcącej Szkole Muzycznej I stopnia
Gimnazjum nr 127

Uczestnicy:

- dyrektor placówki oświatowej,
- nauczyciele i pracownicy niepedagogiczni,
- pełnoletni uczeń, rodzice (opiekunowie) małoletniego ucznia.

Podstawa prawna:

- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty - dalej u.s.o.,
- ustawa o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach - u.z.w.,
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach - dalej r.b.h.p.s.,
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy – dalej r.w.p.p.

Zadanie	Osoba odpowiedzialna	Dokumentacja	Termin	Podstawa prawna z komentarzem
1. Zapewnienie opieki uczniowi	Nauczyciel, pracownik niepedagogiczny, który powziął informację o wypadku	-	Niezwłocznie	- § 40 r.b.h.p.s. Pracownik placówki oświatowej, który powziął wiadomość o wypadku, niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, w szczególności w razie potrzeby lub wątpliwości co do stanu zdrowia ucznia prowadząc fachową pomoc medyczną, a w miarę możliwości udzielając poszkodowanemu pierwszej pomocy. - art. 39 ust. 3 u.s.o. Każdy pracownik placówki oświatowej ma obowiązek niezwłocznie zawiadomić o wypadku dyrektora jako przełożonego służbowego.
2. Zawiadomienie o wypadku	Dyrektor placówki lub inna upoważniona osoba (nauczyciel, sekretarz szkoły)	-	Niezwłocznie	- § 41 r.b.h.p.s. Dyrektor lub wyznaczona przez niego osoba niezwłocznie zawiadamia o każdym wypadku: • rodziców (opiekunów) poszkodowanego; • pracownika służby bezpieczeństwa i higieny pracy; • społecznego inspektora pracy; • organ prowadzący szkołę lub placówkę; • radę rodziców; • dodatkowo prokuratora i kuratora oświaty – o wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym; • dodatkowo państwowego inspektora sanitarnego - o wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia.

3. Zabezpieczenie miejsca wypadku	Dyrektor placówki oświatowej	-	Niewłócznie po uzyskaniu informacji o wypadku	- § 42 i § 52 r.b.h.p.s. w zw. z § 3 r.w.p.p. Do czasu rozpoczęcia pracy przez zespół wypadkowy, dyrektor zabezpiecza miejsce wypadku w sposób wykluczający dopuszczenie osób niepowołanych. Jeżeli czynności nie może wykonać dyrektor, wykonuje je upoważniony przez dyrektora pracownik placówki oświatowej. Zabezpieczenie powinno nastąpić w sposób wykluczający: • dopuszczenie do miejsca wypadku osób niepowołanych; • uruchamianie bez koniecznej potrzeby maszyn i innych urządzeń technicznych, które w związku z wypadkiem zostały wstrzymane; • dokonywanie zmiany położenia maszyn i innych urządzeń technicznych, jak również zmiany położenia innych przedmiotów, które spowodowały wypadek lub pozwalają odtworzyć jego okoliczności.
4. Powołanie zespołu wypadkowego	Dyrektor placówki oświatowej	Zarządzenie dyrektora placówki oświatowej o powołaniu zespołu wypadkowego	Niewłócznie po uzyskaniu informacji o wypadku	- § 43 r.b.h.p.s. Zespół bada okoliczności i przyczyny wypadku. W skład zespołu wchodzi: • pracownik służby bezpieczeństwa i higieny pracy, oraz • społeczny inspektor pracy. Jeżeli nie jest możliwy udział w pracach zespołu jednej z ww. osób, dyrektor powołuje w jej miejsce innego pracownika przeszkolonego w zakresie bhp, a gdy w składzie zespołu nie może uczestniczyć żadna z ww. osób, w skład zespołu wchodzi dyrektor oraz pracownik przeszkolony w zakresie bhp. W składzie zespołu może uczestniczyć przedstawiciel organu prowadzącego, kuratora oświaty lub rady rodziców.

				Przewodniczącym zespołu jest pracownik służby bhp, a jeżeli nie ma go w składzie zespołu - społeczny inspektor pracy. Natomiast gdy w zespole nie uczestniczy żadna z ww. osób, przewodniczącemu zespołu wyznacza dyrektor spośród pracowników placówki oświatowej.
5. Ustalenie okoliczności i przyczyn wypadku	Zespół powypadkowy		Niezwłocznie po powołaniu zespołu	- § 52 r.b.h.p.s. w zw. z § 7 r.w.p.p. Zespół niezwłocznie przystępuje do ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku, a w szczególności: • bada warunki nauki, wychowania i opieki oraz okoliczności, które mogły wpłynąć na powstanie wypadku i dokonuje oględzin miejsca wypadku, maszyn i urządzeń technicznych, • fotografuje miejsce wypadku lub sporządza szkic, • zbiera dowody dotyczące wypadku, w tym wysłuchuje wyjaśnień poszkodowanego, jeżeli stan jego zdrowia na to pozwala oraz je utrwała, a także zbiera informacje od świadków wypadku i je utrwała, • zasięga opinii lekarza, a w razie potrzeby opinii innych specjalistów, w zakresie niezbędnym do oceny rodzaju i skutków wypadku, • wykorzystuje materiały zebrane przez organy prowadzące śledztwo lub dochodzenie, jeżeli materiały te zostały udostępnione zespołowi, • dokonuje prawnej kwalifikacji zdarzenia jako wypadku osoby pozostającej pod opieką jednostki oświatowej w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, • określa środki profilaktyczne oraz wnioski.

6. Sporządzenie protokołu powypadkowego	Zespół powypadkowy	Protokół powypadkowy	Nie później niż w terminie 14 dni od dnia uzyskania zawiadomienia o wypadku	- § 43 ust. 9, § 52 r.b.h.p.s. w zw. z § 9 r.w.p.p. Nie później niż w terminie 14 dni od dnia uzyskania zawiadomienia o wypadku, po ustaleniu okoliczności i przyczyn wypadku, zespół powypadkowy sporządza protokół powypadkowy według wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do r.b.h.p.s., który zawiera: • określenie składu zespołu powypadkowego, • terminu jego prac, • informację o dacie i godzinie wypadku i dane personalne tucznia, • rodzaj wypadku, • rodzaj urazu i jego opis, • udzieloną pomoc, • miejsce wypadku, • rodzaj zajęć i przyczynę wypadku, • dane personalne świadków, • zastosowane środki zabezpieczające, • podpisy osób pouczonych o ich uprawnieniach, • wykaz załączników i zastrzeżeń, • datę podpisania protokołu, • podpisy członków zespołu, dyrektora i pieczęć jednostki oświatowej, • potwierdzenie przez osoby uprawnione do zaznajomienia się z protokołem, złożenia zastrzeżeń i otrzymania protokołu. Późniejsze sporządzenie protokołu jest dopuszczalne tylko wskutek uzasadnionych przeszkód lub trudności, które muszą zostać wskazane w treści protokołu powypadkowego.
---	--------------------	----------------------	---	--

				Stwierdzenie w protokole powypadkowym, że wypadek nie jest wypadkiem osoby pozostającej pod opieką jednostki oświatowej albo że zachodzą okoliczności, które mogą mieć wpływ na prawo poszkodowanego do świadczeń przysługujących z tytułu wypadku, wymaga szczegółowego uzasadnienia i wskazania dowodów stanowiących podstawę takiego stwierdzenia. W sprawach spornych rozstrzygające jest stanowisko przewodniczącego zespołu. Członek zespołu powypadkowego ma prawo złożyć do protokołu powypadkowego zdanie odrębne, które powinien uzasadnić.
7. Pouczenie pokrzywdzonego ucznia lub jego rodziców	Przewodniczący zespołu powypadkowego	-	Przed podpisaniem protokołu	- § 44 r.b.h.p.s. Przewodniczący zespołu poucza poszkodowanego lub reprezentujące go osoby o przysługujących im prawach w toku postępowania powypadkowego, a w szczególności o prawie zaznajomienia się z protokołem powypadkowym, zgłaszania do niego zastrzeżeń, zapoznania się z pozostałymi materiałami zgromadzonymi w postępowaniu.
8. Zaznajomienie poszkodowanego z projektem protokołu powypadkowego	Przewodniczący zespołu powypadkowego	-	Przed podpisaniem protokołu	- § 45 i § 52 r.b.h.p.s., § 11 ust. 3 r.w.p.p. Z treścią protokołu powypadkowego i innymi materiałami postępowania powypadkowego zaznajamia się: • poszkodowanego pełnoletniego, a gdy zmarł lub nie pozwala mu na to stan zdrowia - jego rodziców (opiekunów); • rodziców (opiekunów) poszkodowanego małoletniego. Osoby uprawnione mogą przejrzeć akta sprawy i sporządzić notatki, kopie, odpisy.

9. Podpisanie i doręczenie protokołu powypadkowego	Zespół powypadkowy	-	Po zapoznaniu osób uprawnionych z protokołem	- § 46, § 47 r.b.h.p.s. Protokół powypadkowy podpisują członkowie zespołu oraz dyrektor. Protokół powypadkowy doręcza się: • poszkodowanemu pełnoletniemu, a gdy zmarł lub nie pozwala mu na to stan zdrowia - jego rodzicom (opiekunom); • rodzicom (opiekunom) poszkodowanego małoletniego. • organowi prowadzącemu i kuratorowi oświaty – na ich wniosek. Jeden egzemplarz protokołu powypadkowego pozostaje w jednostce oświatowej.
10. Zastrzeżenia do protokołu powypadkowego	Osoby uprawnione	-	7 dni od dnia doręczenia protokołu powypadkowego	- § 48 ust. 1 i ust. 2 r.b.h.p.s. W ciągu 7 dni od dnia doręczenia protokołu powypadkowego: • poszkodowany pełnoletni, a gdy zmarł lub nie pozwala mu na to stan zdrowia - jego rodzice (opiekunowie); • rodzice (opiekunowie) poszkodowanego małoletniego, mogą złożyć zastrzeżenia do ustaleń protokołu. Zastrzeżenia składa się ustnie do protokołu powypadkowego lub na piśmie przewodniczącemu zespołu. Zastrzeżenia mogą dotyczyć w szczególności: • niewykorzystania wszystkich środków dowodowych niezbędnych dla ustalenia stanu faktycznego; • sprzeczności istotnych ustaleń protokołu z zebrany materiał dowodowy.
	Organ prowadzący	-	Po wniesieniu zastrzeżeń do protokołu	- § 48 ust. 3 i ust. 4 r.b.h.p.s. Zastrzeżenia rozpatruje organ prowadzący, a po ich rozpatrzeniu może:

				• zlecić dotychczasowemu zespołowi wyjaśnienie ustaleń protokołu lub przeprowadzenie określonych czynności dowodowych; • powołać nowy zespół celem ponownego przeprowadzenia postępowania powypadkowego.
11. Sporządzenie nowego protokołu powypadkowego	Zespół powypadkowy	Protokół powypadkowy	Nie później niż w terminie 14 dni od dnia przekazania przez organ prowadzący	- § 43 ust. 9, § 52 r.b.h.p.s. w zw. z § 9 i § 13 ust. 3 r.w.p.p. Nie później niż w terminie 14 dni od dnia przekazania sprawy przez organ prowadzący, po ustaleniu okoliczności i przyczyn wypadku lub czynności wskazanych przez organ prowadzący, zespół powypadkowy sporządza protokół powypadkowy według wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do r.b.h.p.s. Późniejsze sporządzenie protokołu jest dopuszczalne tylko wskutek uzasadnionych przeszkód lub trudności, które muszą zostać wskazane w treści protokołu powypadkowego. Stwierdzenie w protokole powypadkowym, że <i>wypadek</i> nie jest <i>wypadkiem</i> osoby pozostającej pod opieką jednostki oświatowej albo że zachodzą <i>okoliczności</i>, które mogą mieć wpływ na prawo poszkodowanego do świadczeń przysługujących z tytułu <i>wypadku</i>, wymaga szczegółowego uzasadnienia i wskazania dowodów stanowiących podstawę takiego stwierdzenia. W sprawach spornych rozstrzygające jest stanowisko przewodniczącego zespołu. Do nowego protokołu załącza się poprzedni protokół. Członek zespołu powypadkowego ma prawo złożyć do protokołu powypadkowego zdanie odrębne, które powinien uzasadnić.

12. Pouczenie pokrzywdzonego ucznia lub jego rodziców	Przewodniczący zespołu powypadkowego	-	Przed podpisaniem protokołu	- § 44 r.b.h.p.s. Przewodniczący zespołu ponownie poucza poszkodowanego lub reprezentujące go osoby o przysługujących im prawach w toku postępowania powypadkowego, a w szczególności o prawie zaznajomienia się z protokołem powypadkowym, zgłaszania do niego zastrzeżeń, zapoznania się z pozostałymi materiałami zgromadzonymi w postępowaniu. - § 45 i § 52 r.b.h.p.s., § 11 ust. 3 r.w.p.p. Z treścią nowego protokołu powypadkowego i innymi materiałami postępowania powypadkowego zaznajamia się: • poszkodowanego pełnoletniego, a gdy zmarł lub nie pozwala mu na to stan zdrowia - jego rodziców (opiekunów); • rodziców (opiekunów) poszkodowanego małoletniego. Osoby uprawnione mogą przejrzeć akta sprawy i sporządzić notatki, kopie, odpisy. - § 46, § 47 r.b.h.p.s. Nowy protokół powypadkowy podpisują członkowie zespołu oraz dyrektor. Protokół powypadkowy doręcza się: • poszkodowanemu pełnoletniemu, a gdy zmarł lub nie pozwala mu na to stan zdrowia - jego rodzicom (opiekunom); • rodzicom (opiekunom) poszkodowanego małoletniego. • organowi prowadzącemu i kuratorowi oświaty – na ich wniosek.
13. Zaznajomienie poszkodowanego z projektem nowego protokołu powypadkowego	Przewodniczący zespołu powypadkowego	-	Przed podpisaniem protokołu	
14. Podpisanie i doręczenie nowego protokołu powypadkowego	Zespół powypadkowy	-	Po zapoznaniu osób uprawnionych z protokołem	

Jeden egzemplarz protokołu wypadkowego pozostaje w placówce oświatowej.				
15. Zastrzeżenia do nowego protokołu wypadkowego	Osoby uprawnione	-	7 dni od dnia doręczenia nowego protokołu wypadkowego	- § 48 ust. 1 i 2 r.b.h.p.s. W ciągu 7 dni od dnia doręczenia nowego protokołu wypadkowego: • poszkodowany pełnoletni, a gdy zmarł lub nie pozwala mu na to stan zdrowia - jego rodzice (opiekunowie); • rodzice (opiekunowie) poszkodowanego małoletniego mogą złożyć zastrzeżenia do ustaleń protokołu. Zastrzeżenia składa się ustnie do protokołu wypadkowego lub na piśmie przewodniczącemu zespołu. Zastrzeżenia mogą dotyczyć w szczególności: • niewykorzystania wszystkich środków dowodowych niezbędnych dla ustalenia stanu faktycznego; • sprzeczności istotnych ustaleń protokołu z zebraniem materiałem dowodowym.
	Organ prowadzący	-	Po wniesieniu zastrzeżeń do protokołu	- § 48 ust. 3 i 4 r.b.h.p.s. Zastrzeżenia rozpatruje organ prowadzący, a po ich rozpatrzeniu może: • zlecić dotychczasowemu zespołowi wyjaśnienie ustaleń protokołu lub przeprowadzenie określonych czynności dowodowych; • powołać nowy zespół celem ponownego przeprowadzenia postępowania wypadkowego.
	Dyrektor placówki oświatowej	Rejestr wypadków	Systematycznie	- § 50 r.b.h.p.s. Dyrektor jest odpowiedzialny za prowadzenie rejestru wypadków, którego wzór stanowi załącznik nr 2 do r.b.h.p.s. - § 51 r.b.h.p.s.
16. Dalsza procedura po zakończeniu postępowania wypadkowego				

				Dyrektor omawia z pracownikami placówki oświatowej okoliczności i przyczyny wypadków oraz ustala środki niezbędne do zapobieżenia im. W ramach tych uprawnień w miarę potrzeby powinien także rozważyć pociągnięcie do odpowiedzialności pracowników, złożenie zawiadomienia o popełnieniu wykroczenia lub przestępstwa lub złożenie wniosku do wojewody o rozważanie wszczęcia postępowania dyscyplinarnego przeciwko nauczycielowi. - art. 234 § 3[1] k.p. w zw. z § 52 r.b.h.p.s. Dokumentacja powypadkowa wraz z protokołem powypadkowym musi być przechowywana przez placówkę oświatową przez 10 lat.
17. Roszczenia osoby uprawnionej	Pełnoletni uczeń lub rodzice (opiekunowie) małoletniego ucznia	-	Po sporządzeniu protokołu powypadkowego	- art. 5 ust. 7 u.s.o., art. 3 i nast., art. 12 u.z.w. Organ prowadzący odpowiada za działalność placówki oświatowej, w tym za roszczenia z tytułu wypadków uczniów w zakresie, w jakim nie zostały pokryte przez świadczenia wypłacone przez ZUS na podstawie u.z.w.
	Pełnoletni uczeń lub rodzice (opiekunowie) małoletniego ucznia	Pozew o ustalenie, że zdarzenie jest wypadkiem osoby pozostającej pod opieką placówki oświatowej	Po sporządzeniu protokołu powypadkowego	- art. 189 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego. Ponieważ regulacje dotyczące postępowania w sprawie wypadku osoby pozostającej pod opieką jednostki oświatowej nie dają uczniowi (rodzicom lub opiekunom) możliwości odwołania się od protokołu powypadkowego, który stwierdza, że dane zdarzenie nie jest wypadkiem, pełnoletni uczeń lub przedstawiciel małoletniego ucznia może wytoczyć powództwo o ustalenie, że zdarzenie jest wypadkiem osoby pozostającym pod opieką placówki oświatowej, gdy nie dochodzi jednocześnie roszczeń majątkowych związanych z wypadkiem.

Ł.S. Ol. 2017